

Bekendmaking overeenkomstig artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17 van de Raad betreffende zaak COMP/C.2/38.173 en 38.453 – Gezamenlijke verkoop van de mediarechten van de FA Premier League op exclusieve basis

(2004/C 115/02)

(Voor de EER relevante tekst)

1. DE AANMELDING

1. De Football Association Premier League Limited (FAPL) is een in 1992 opgerichte besloten vennootschap die in het Britse vennootschapsregister is geregistreerd onder nummer 02719699. De statutaire zetel van de vennootschap is in Londen. De FAPL wordt geleid overeenkomstig de oprichtingsakte (Articles of Association) en de statuten (Rules and Regulations). De aandeelhouders van de FAPL zijn de clubs die in het betrokken seizoen in de FA Premier League uitkomen.

2. De raad van bestuur van de FAPL omvat een algemeen directeur en een niet aan de uitvoerende leiding deelnemende voorzitter, die beide bij resolutie van de clubs tijdens een algemene vergadering worden benoemd. De bevoegdheden van de raad van bestuur zijn geregeld in de oprichtingsakte. Artikel 48 beperkt de bevoegdheid van de raad van bestuur om een uitzendovereenkomst aan te gaan zonder voorafgaande goedkeuring die bij resolutie van de clubs tijdens een algemene vergadering is verleend⁽¹⁾. Voor een resolutie van de clubs is tweederde van de uitgebrachte stemmen nodig.

3. Op 23 juni 2001 stelde de Commissie op eigen initiatief een onderzoek in naar de gezamenlijke verkoopregeling voor de FA Premier League. Na contacten met de FAPL heeft deze de regeling op 21 juni 2002 aangemeld. De FAPL heeft een verzoek ingediend om een negatieve verklaring overeenkomstig artikel 81, lid 1, van het EG-Verdrag, subsidiair om een vrijstelling op grond van artikel 81, lid 3, van het EG-Verdrag voor de regeling voor de gezamenlijke verkoop van de mediarechten van de FA Premier League. De mediarechten worden door de FAPL verkocht namens de clubs die op het betrokken tijdstip lid zijn. De FAPL is derhalve een ondernemersvereniging, en een handeling met betrekking tot de mediarechten is derhalve een besluit van een ondernemersvereniging.

2. DE MEDEDELING VAN PUNTEN VAN BEZWAAR

4. De aangemelde regeling bepaalt dat de FAPL het exclusieve recht heeft de mediarechten van de FA Premier League te verkopen. Hierdoor wordt voorkomen dat de clubs onafhanke-

lijke commerciële activiteiten ontplooiën met betrekking tot de exploitatie van deze rechten. De FAPL onderhandelt dus over en sluit contracten inzake de exploitatie van de mediarechten van de FA Premier League.

5. In december 2002 bracht de Commissie een tot de FAPL gerichte mededeling van punten van bezwaar uit. Hierin werden de horizontale overeenkomst om de rechten te verkopen en de manier waarop deze overeenkomst in de praktijk werd uitgevoerd geanalyseerd.

6. De regeling beperkt de concurrentie op de upstream-markten voor de verwerving van de mediarechten op voetbalwedstrijden. Deze markten houden nauw verband met de downstream-markten waarop deze rechten worden gebruikt om diensten aan de consument te verlenen. De in commercieel opzicht belangrijkste van deze markten zijn de televisie-markten, waar bijvoorbeeld gratis televisiezenders concurreren om adverteerders en betaaltelevisiezenders concurreren om abonnees: de beperkingen hebben dus ook ongunstige gevolgen voor de downstream-markten. Voetbal is niet alleen de stuwende kracht voor de ontwikkeling van betaaltelevisiediensten, maar ook een essentieel programmaonderdeel voor gratis televisiezenders.

7. De mededeling van punten van bezwaar was van oordeel dat de mogelijke grotere efficiëntie en andere voordelen van de gezamenlijke verkoop voor de mediamarkten door het commerciële beleid van de FAPL werden tenietgedaan, omdat de gezamenlijke en exclusieve verkoop van grote pakketten mediarechten belemmeringen voor de toegang creëerde, diverse beperkingen van de output van de FAPL de ontwikkeling van producten en markten belemmerde, en het verkoopbeleid in het algemeen leidde tot uitsluiting op de downstream-markten. De beperkingen leidden derhalve tot verdere mediaconcentratie en belemmerden de concurrentie tussen media-exploitanten.

8. Op 18 maart 2003 heeft de FAPL formeel geantwoord op de mededeling van punten van bezwaar en ontkend dat de regeling de concurrentie op welke markt dan ook beperkte.

⁽¹⁾ Artikel 48 van de oprichtingsakte van de FAPL bepaalt: „De raad van bestuur gaat met betrekking tot transacties inzake televisie, uitzendingen, sponsoring of soortgelijke transacties of andere zaken die wezenlijk afbreuk doen aan de commerciële belangen van de leden, geen contract of overeenkomst aan en gedraagt zich niet op een zodanige wijze dat de FAPL aan een contract of overeenkomst gebonden zou zijn zonder voorafgaande, bij resolutie van de leden verleende toestemming of goedkeuring”. („The Board shall not in relation to any dealings relating to television, broadcasting, sponsorship or like transactions or other matters materially affecting the commercial interests of the Members enter into any contract or agreement or conduct themselves in any way as would bind the [FAPL] to any contract or agreement without the prior authority or approval by Resolution of the Members.”).

9. Verschillende partijen verzochten om als belanghebbende derde bij de procedure te worden beschouwd, hetgeen werd ingewilligd. Verschillende andere partijen hebben opmerkingen over de aangemelde regeling ingediend. Deze opmerkingen hebben geen nieuwe argumenten voor de aangemelde regeling opgeleverd in vergelijking met de door de FAPL in de aanmelding verstrekte argumenten. Deze hebben hoofdzakelijk betrekking op solidariteit, de sociale en economische aspecten van sport en het evenwicht in de sport tussen rijke en arme clubs en bonden. Sommige partijen voerden echter aan dat de solidariteitsmaatregelen momenteel ontoereikend waren en zouden moeten worden verbeterd als een vrijstelling wordt toegestaan. Andere partijen voerden aan dat de gezamenlijke verkoop weliswaar een efficiënte manier was om sommige producten te verkopen, maar dat het belang van de FAPL op diverse mediamarkten betekende dat de gezamenlijke verkoop in de praktijk negatieve gevolgen op die markten had.

10. Ondanks de mening van de FAPL dat de regeling de concurrentie niet beperkte, zijn de Commissie en de FAPL na het antwoord op de mededeling van punten van bezwaar schikingsbesprekingen begonnen. Naar aanleiding hiervan is in juni 2003 een aantal veranderingen doorgevoerd. De FAPL heeft een eerste ontwerp van een mogelijk nieuw commercieel beleid gepresenteerd, inclusief een nieuwe segmentatietabel voor de exploitatie van alle mediarechten van de FA Premier League, dus de radio-, televisie-, internet-, UMTS-, en fysieke mediarechten (zoals DVD, VHS, cd-rom, enz.).

11. Vervolgens heeft de FAPL in juli 2003 een oproep tot inschrijving gepubliceerd voor een aantal mediarechten voor de seizoenen 2004-2007, waaronder met name vier pakketten rechtstreekse televisierechten, die alle vier uiteindelijk door BSkyB werden gekocht.

12. De Commissie heeft bepaalde bezwaren geuit over de aangeboden rechten en over het verloop en het resultaat van de aanbestedingsprocedure. In de tweede helft van 2003 hebben verdere schikingsbesprekingen plaatsgevonden die in december 2003 hebben geleid tot een voorlopige overeenkomst die verbintenissen van zowel de FAPL als BSkyB omvat.

13. Deze bekendmaking behelst een uitnodiging om opmerkingen te maken over de verbintenissen van de FAPL die zijn bedoeld om tegemoet te komen aan de bezwaren van de Commissie die zijn beschreven in de mededeling van punten van bezwaar van december 2002. De door BSkyB aangeboden verbintenissen komen tegemoet aan de afzonderlijke bezwaren in verband met het bod en de gunning van de rechtstreekse televisiepakketten aan BSkyB. Als zodanig vallen zij buiten het bestek van deze bekendmaking; hierover heeft apart overleg

plaatsgevonden met potentiële kopers van de betrokken rechten.

3. DE AANGEPASTE VOORSTELLEN BETREFFENDE DE RECHTEN

14. De aanpassingen van de gezamenlijke verkoopregeling van de FAPL zullen in twee fasen ingaan. De eerste, die reeds grotendeels is doorgevoerd, heeft betrekking op de rechten voor de seizoenen in de periode 2004-2007. De tweede fase begint met de aanbestedingsprocedure voor de seizoenen vanaf 2007.

15. Voor alle centraal door de FAPL geëxploiteerde rechtenpakketten geldt dat, indien bepaalde rechtenpakketten niet door de FAPL worden verkocht, of wel worden verkocht maar bepaalde kernrechten niet worden geëxploiteerd, de rechten weer in handen van de clubs komen, die ze individueel kunnen exploiteren.

3.1. Televisie-uitzendrechten

Algemene beginselen

16. De FAPL zal de televisierechten op de FA Premier League gunnen na een openbare uitnodiging tot inschrijving aan de televisiezenders. De overeenkomsten betreffende de televisierechten zullen betrekking hebben op een periode die niet langer is dan drie FA Premier League-seizoenen.

17. De FAPL is van mening dat er een bepaald aantal wedstrijden op zaterdagmiddag moet blijven om het traditionele karakter van de FA Premier League te behouden. Ook in de toekomst zullen sommige wedstrijden op zaterdag om 3 uur 's middags worden gespeeld. Gezien het besluit van de Engelse voetbalbond (Football Association – FA) om de uitzending van voetbalwedstrijden tijdens de belangrijkste speeltijd op zaterdagmiddag niet toe te staan ⁽¹⁾, is rechtstreekse televisie-uitzending van deze wedstrijden niet mogelijk. De FAPL moet rekening houden met andere objectieve beperkingen voor het competitieprogramma, zoals de eisen van de politie en beperkingen die worden veroorzaakt door de deelname van teams uit de FA Premier League aan andere competities.

18. De FAPL zal haar televisierechten in verschillende pakketten aanbieden, hoewel het precieze aantal rechten per pakket van tijd tot tijd kan verschillen. Voor wedstrijden die niet rechtstreeks worden uitgezonden, zullen „near live”-pakketten beschikbaar komen. De FAPL zal ook een of meer pakketten voor terrestrische uitzending van samenvattingen aanbieden aan uitsluitend free-to-air-zenders.

⁽¹⁾ Zoals wordt toegestaan door artikel 48 van de statuten van de UEFA en artikel 3 van de uitzendregels van de UEFA inzake de uitzendingsvrije periode.

19. Vanaf zondag middernacht voor de wedstrijden van zaterdag en vanaf middernacht op dezelfde dag voor alle andere wedstrijden kunnen zowel de FAPL als de voetbalclubs de niet-rechtstreekse televisierechten exploiteren. De exploitatie door de FAPL heeft betrekking op actie uit de hele FA Premier League; de exploitatie door de individuele voetbalclubs heeft betrekking op de door hen gespeelde wedstrijden, moet „het clubmerk dragen” en mag niet worden gebundeld met de rechten van andere clubs om een concurrerend FA Premier League-programma-aanbod te creëren; onder bepaalde omstandigheden mogen voetbalclubs hun televisierechten wel combineren om de productie- of distributierechten te delen. Deze clubrechten mogen alleen worden geëxploiteerd op specifieke clubzenders.

20. Voorts mag elke club die ervoor kiest zijn televisierechten niet via een clubzender te exploiteren, de rechten op zijn thuiswedstrijden verkopen voor een eenmalige uitzending van de hele wedstrijd via gratis of betaaltelevisie op elk tijdstip vanaf middernacht op de dag na de wedstrijd tot het begin van de volgende volledige competitieronde in de Premier League. Deze clubrechten mogen niet op zodanige wijze worden verkocht dat een gebruiker door middel van bundeling een product kan vervaardigen dat in strijd is met de belangen van de FAPL of de houders van de centraal verkochte pakketten of dat anderszins afbreuk doet aan de voordelen van de centrale merkprofilering en/of verkoop. Daarom mogen per volledige competitieronde van tien wedstrijden in de Premier League niet meer dan twee clubs hun thuiswedstrijd aan dezelfde zender verkopen. Voorts moeten de zenders ervoor zorgen dat in elk programma dat in welke mate dan ook is gebaseerd op de door de clubs verkochte rechten, de uitzending van de thuiswedstrijd van een club niet langer duurt dan 30 % van de totale duur van het programma en de uitzending van de thuiswedstrijden van twee clubs niet langer duurt dan 50 % van de totale duur van het programma.

21. In tegenstelling tot hetgeen tot nu toe gebruikelijk was, zal de FAPL altijd afzonderlijke biedingen op elk pakket mediarechten voor het Verenigd Koninkrijk en Ierland verplicht stellen. De FAPL zal voorts voor de huidige contractenronde een extra rechtstreekse wedstrijd beschikbaar stellen voor uitzending op zaterdag om 3 uur 's middags op de Ierse markt en de situatie in de toekomst evalueren om te bepalen of er meer wedstrijden beschikbaar moeten worden gesteld.

2004-2007

22. In het kader van de nieuwe contracten zijn meer rechtstreekse rechten beschikbaar gesteld dan in het verleden. In de seizoenen in de periode 2004-2007 zullen per jaar 138 wedstrijden rechtstreeks worden uitgezonden, terwijl dit er volgens het vorige contract 106 waren. Alle vier de rechtstreekse pakketten werden door BSkyB gekocht: de biedingen van BSkyB en het resultaat ervan gaven aanleiding tot andere mededingingsrechtelijke bezwaren, die hebben geleid tot verbintenissen van BSkyB. De Commissie heeft een aparte raadplegingsronde georganiseerd voor de partijen die specifiek belang hadden bij de verbintenissen van BSkyB.

23. De „near live”-televisierechten werden in één pakket van 242 wedstrijden verkocht. In de weekenden wordt dit pakket

momenteel in twee fasen beschikbaar gesteld: op zaterdag is de eerste wedstrijd beschikbaar vanaf 20.30 op de wedstrijddag, de resterende wedstrijden zijn beschikbaar vanaf 22.00 uur of, als dat eerder is, vanaf het einde van de eerste uitzending in het kader van het pakket terrestrische samenvattingen.

Vanaf 2007

24. Te beginnen met de rechten voor het seizoen 2007 zal de FAPL de bepaling hanteren dat niet alle centraal verkochte rechtstreekse rechtenpakketten exclusief door één koper mogen worden verworven: de pakketten zullen evenwichtig blijven, de heersende marktomstandigheden weerspiegelen en rekening houden met de wensen van de zenders en de doelstelling om de Premier League onder de aandacht te brengen.

25. De FAPL en de Commissie zullen gezamenlijk opdracht geven tot een onafhankelijke economische studie om in de context van de marktsituatie in het Verenigd Koninkrijk de parameters te evalueren waarbinnen een variabel financieel bod op een pakket rechtstreekse rechten (d.w.z. een bod waarvan de financiële condities variëren afhankelijk van de vraag welke andere rechtenpakketten ook worden gegund) door een dominante bieder gerechtvaardigd kan zijn onder verwijzing naar de economische en commerciële waarde van de betrokken rechtenpakketten voor de bieder in kwestie.

3.2. Internet

26. Zowel de FAPL (voor alle wedstrijden) als de clubs (voor de door hen gespeelde wedstrijden) zullen het recht hebben om vanaf middernacht op de wedstrijddag video-inhoud op internet beschikbaar te stellen.

27. Zoals voor alle andere rechten geldt, zullen deze embargo's geregeld opnieuw bekeken worden.

3.3. Draadloos 3G/UMTS-product

28. Zowel de FAPL (voor alle wedstrijden) als de clubs (voor de door hen gespeelde wedstrijden) zullen het recht hebben om audio/video-inhoud beschikbaar te stellen via UMTS-diensten. De FAPL zal (voorzover de tenuitvoerlegging van artikel 48 van de statuten van de UEFA door de FA dit toestaat) een pakket voor feitelijk rechtstreekse mobiele clips voor alle wedstrijden verkopen (een eventuele vertraging zou alleen verband houden met de technische omzetting van de clips). De clubs zullen vanaf middernacht op de dag na de wedstrijd mobiele inhoud kunnen aanbieden.

29. Zoals voor alle andere rechten geldt, zullen deze embargo's geregeld opnieuw bekeken worden.

3.4. Radio-uitzendrechten

30. De FAPL heeft het aantal beschikbare radiorechten verhoogd en heeft toegestaan dat op zaterdagmiddag twee wedstrijden rechtsreeks in het hele land worden uitgezonden. Aangezien de radiocapaciteit in de komende jaren zal toenemen, zal het aantal wedstrijden dat beschikbaar wordt gesteld, geregeld opnieuw worden bekeken.

HET VOORNEMEN VAN DE COMMISSIE

31. Op basis van het voorgaande is de Commissie voornemens om, zodra Verordening (EG) nr. 1/2003 van toepassing is, een beschikking te geven die de door de FAPL aangeboden verbintenissen juridisch afdwingbaar maakt, en vervolgens het dossier te sluiten.

32. De volledige tekst van de verbintenissen van de FAPL is per e-mail verkrijgbaar bij Kevin.Coates@cec.eu.int.

33. Voordat zij een dergelijke beschikking geeft, nodigt de Commissie derden uit binnen een maand na de publicatie van

deze bekendmaking hun opmerkingen toe te zenden aan het volgende adres, onder vermelding van COMP/38.173 - Gezamenlijke verkoop van de rechten op de FA Premier League op exclusieve basis:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie
Griffie Antitrustzaken
J-70 0/18
B-1049 Brussel
Fax (32-2) 295 01 28
E-mail: Kevin.Coates@cec.eu.int